

Område: Öppenhet mot omvärlden - integration och migration	Sidantal: 14
--	-----------------

ETT ÖPPET SVERIGE

Sverige har haft sina största framgångar när vi har varit öppna för omvärlden och dess impulser. I en tid av snabb globalisering av ekonomin ligger vårt lands trygghet i att bejaka förändringen. Sveriges inställning gentemot omvärlden ska vara öppen. Centerpartiet vill skapa ett Sverige för alla som vill arbeta och skapa sig ett liv här, men också för dem som flyr från krig och tortyr. Vår vision är att Sverige ska vara välkomnande och attraktivt för människor som vill bidra oavsett varifrån man kommer. I Sverige ska det vara enkelt och roligt för människor att starta och driva företag och i Sverige ska det gå att bli rik på eget arbete och entreprenörskap.

MIGRATION

Migrationspolitik handlar om att människor flyttar och rör sig över nationsgränser. Det är positivt. Många gånger uppfattas en reglerad migrationspolitik som något som ska användas för att stänga ute människor och diskussionen blir ofta problembaserad. Centerpartiet menar att en reglerad migrationspolitik ska syfta till att innesluta människor. I Sverige ska vi inte misstro människor från andra länder, eller ha några särregler för människor som inte är födda här eller om man har en annan kulturell bakgrund.

Arvet från den förra regeringen

Den förra regeringens flyktingpolitik och ovilja till förändring av asylsystemet har satt sina spår. Den nya instans och processordningen är sjösatt, men det finns fortfarande människor kvar i landet som har sökt asyl för flera år sedan. Det beror bland annat på att det enda lagliga sättet att ta sig till Sverige är genom att söka asyl. Asylsystemet har därför belastats väldigt hårt och väntetiderna har blivit oförsvarbart långa. Många asylsökande har farit väldigt illa av detta.

Att det finns människor kvar i landet från det gamla asylsystemet beror också på Sveriges restriktiva praxis i utlänningsärenden. Något som har bekräftats av olika internationella organisationer och organ som har riktat skarp kritik mot bl.a. avvisningsbeslut som brutit mot tortyrkonventionen. Människor vågar helt enkelt inte lämna landet i rädsla för vad som kan möta dem i hemlandet.

Många människor vill skapa sig ett liv i Sverige genom arbete. Hittills har det varit nästintill omöjligt. Får vi en rättssäker asylprocess och en öppen arbetskraftsinvandring kan denna utveckling brytas. Därför är vi glada att en öppen arbetskraftsinvandring är i sikte. Det är också oerhört viktigt att asylprocessen blir rättssäker. Centerpartiet och alliansregeringen har ett stort ansvar för ständig uppföljning och utvärdering av asylprocessen.

Med två tydliga vägar till Sverige kan det mänskliga resursslöseri som vi har sett det senaste decenniet undvikas i framtiden. Bekymret med människor som går under jorden och gömmer sig kan försvinna. De som vill arbeta här söker sig hit via arbetskraftsinvandring och de som flyr sitt land söker asyl här.

Den förra socialdemokratiska regeringen avsåg införa särskilda övergångsregler mot de nya EU-länderna inför EU-utvidgningen 2004. Ett sådant misstänkliggörande står tvärt emot Centerpartiets värderingar. Vi är stolta och glada över att det inte blev några begränsande övergångsregler i Sverige. Anstormningen av människor från östländerna uteblev och den ”sociala turism” som den dåvarande statsministern varnade för, inträffade inte.

Framtiden – öppna för arbetskraftsinvandring

2004 satte en parlamentarisk kommitté igång en översyn om vilka regler som styr möjligheten till arbetskraftsinvandring. Syftet var att ta fram ett regelverk för vidgad arbetskraftsinvandring även från länder utanför EU/EES. I oktober 2006 överlämnades slutbetänkandet (SOU 2006:87). Under 2007 eller 2008 väntas en proposition läggas i frågan. Centerpartiet har sedan många år varit pådrivande för att få till stånd en öppen arbetskraftsinvandring till vårt land. Nu ser vi att den möjligheten snart kommer att bli verklighet. Det ska bli attraktivt att åka till Sverige och arbeta, starta eget och forska. För att få människor med hög kompetens och kvalitéer som vi saknar här på plats, kan ett så kallat Green Card system vara en modell där särskilda kvalifikationskrav ställs på de personer som vill komma hit. På så sätt kan nyttan för Sverige säkerställas. Ett öppet

arbetskraftsinvandringssystem ska fungera parallellt med greencardsystemet för att både säkerställa en generell arbetskraftsinvandring och behovet av mer specifik kompetens.

Det kan tyckas paradoxalt att propagera för ökad arbetskraftsinvandring när utanförskapet och arbetslösheten är fortsatt hög i Sverige. Men vi svenskar behöver bli fler om vi ska klara en bra välfärd och en god ekonomisk utveckling. Liksom andra ekonomiskt utvecklade samhällen har vi låga födelsetal och en snabbt åldrande befolkning. En betydande invandring krävs för att hålla en bra proportion mellan människor i förvärvsaktiv ålder och människor i behov av vård, omsorg och pensioner. Inom några decennier kommer konkurrensen om arbetskraft sannolikt att bli betydande mellan europeiska länder, USA och övriga OECD-länder, Kina och Japan. I Europa ser vi en åldrande befolkning av sällan skådat slag, något som kräver ett ökat behov av arbetskraft från länder utanför EU. 40-talisterna är många, och de allra flesta av dem kommer att gå i pension inom de närmsta åren. Behovet av arbetskraft för att fylla tomma platser på arbetsmarknaden är stort redan nu.

I september 2006 tillträdde den borgerliga alliansregeringen. Tillsammans med moderaterna, folkpartiet och kristdemokraterna fick centerpartiet förtroendet att regera Sverige efter valet 2006. Alliansregeringen är överens om att öka möjligheterna till rörlighet över gränserna och ser värdet att ha både arbetskraftsinvandring och flyktinginvandring. På så sätt ökar vi möjligheter för människor att vistas legalt i Sverige. Centerpartiet och alliansregeringen är överens om att Sverige ska ha en human flyktingpolitik och vara en fristad för dem som flyr undan förföljelse och förtryck. Rätten att söka asyl ska värnas och den enskildes rättsäkerhet i asylprocessen ska sättas högt. Dessvärre medför rådande regler och förordningar som t.ex. transportörsansvaret svårigheter för många människor att förflytta sig för att söka asyl. Ett sätt att öka människors rätt att söka asyl utan att behöva sätta livet på spel kan vara genom möjligheten att söka asyl på ambassad, den möjligheten vill vi se över. Det skulle kunna minska människosmuggling och människohandel.

Risken att utsättas för könsstympning utgör en del av vardagen för många unga kvinnor runt om i världen. Ingreppet sker ofta under primitiva förhållanden och det förekommer att kvinnor avlider till följd av ingreppet. Svensk lagstiftning förbjuder könsstympning både i Sverige och utomlands.

Handel med människor är ett brott som innebär grova kränkningar av människors värdighet. Framförallt kvinnor och barn rekryteras i många delar av världen för att utnyttjas i olika former av exploatering.

Kvinnors och barns, precis som mäns, asylskäl måste alltid beaktas. Centerpartiet kommer fortsatt att arbeta för att öppenheten ska värnas högt i det Sverige som vi är med och bygger. Rätten att söka asyl är absolut, men rätten att få asyl eller uppehållstillstånd är det inte.

Centerpartiet vill:

- Att Sverige ska vara ett öppet och välkomnade land för både de människor som vill arbeta och/eller starta företag här men också för dem som flyr sina hemländer och har rätt till asyl.
- Att Centerpartiet ska arbeta för tre inkörsportar till Sverige. En inkörsport för arbete och studier, en för greencardsystem och en för asylsökande och flyktingar.
- Pröva möjligheten för utländska medborgares rätt att söka asyl vid svenska ambassader utomlands.
- Att en granskning av gällande praxis för asyl på grund av könsstympning och människohandel genomförs.

MOTTAGANDET AV ASYLSÖKANDE

Oavsett om människor söker sig till Sverige för att arbeta eller för att få skydd ska de mötas av ett varmt välkomnande. Människor från andra länder som vill arbeta i Sverige har givits få möjligheter till det idag, och de som söker asyl bemöts alldeles för ofta med misstro i en asylprocess där många brister kvarstår. Våren 2006 startade den nya instans och processordningen i medborgarskaps- och utlänningsärenden. Det innebar att Utlänningsnämnden lades ner och att överklaganden nu sker i allmän domstol, vilket möjliggör muntlig förhandling i större utsträckning än tidigare. Utredningarna måste vara grundliga och baserade på en mycket god landinformation. Muntlig förhandling i rätten ska uppmuntras så att målsägande får komma till tals. Människor som fått beslut om avvisning tas allt för ofta i förvar, vilket innebär att de berövas sin frihet i verkställande av avvisning. Många sitter där i flera månader och även barn tas i förvar i allt större utsträckning. Detta måste ändras.

Tillfälliga uppehållstillstånd är generellt inte något som Centerpartiet förordar. Antingen får man som asylsökande ett permanent uppehållstillstånd eller ett avslag. Det kan dock finnas skäl för tillfälliga uppehållstillstånd i undantagsfall. Exempelvis om en person inte kan återsändas till sitt hemland på grund av den tillfälligt rådande situationen där, eller på grund av att en person medverkar vid en pågående brottsutredning här i Sverige.

Väntetiden för dem som söker asyl är fortfarande i vissa delar passiv och nedbrytande i väntan på nya insatser från alliansregeringen. Centerpartiet vill att asylsökande ska ha rätt att arbeta från första dagen de kommer till Sverige. Genom ett aktivt samarbete mellan näringsliv, organisationer, kommun och Migrationsverket kan en meningsfull väntetid bli verklighet. Centerpartiet vill se en aktiv väntetid där arbetspraktik, arbete, individualiserad språkundervisning och gemenskap står i fokus. Genom att bland annat förbättra insatserna för validering och komplettering av den asylsökandes utbildning och arbetslivserfarenhet förstärks ytterligare möjligheterna till ett snabbt inträde på arbetsmarknaden.

Alliansregeringen kommer att sätta flera förslag, bland annat med fokus på snabb arbetsmarknadsetablering som syftar till att bryta den passivitet som i många år har präglat asylmottagandet. Tillsammans med alliansregeringen vill Centerpartiet öka valfriheten och ersätta dagens svenska för invandrare (SFI) med en utbildningspeng där var och en själv kan välja utbildare. Alliansregeringen stärker upp SFI genom både tätare kvalitetsinspektioner och en kompetenshöjning för SFI-lärare genom fortbildning. Alliansregeringen inför även instegsjobb för nyanlända invandrare, en subventionerad anställning som kombineras med SFI. Instegsjobben är ett utmärkt exempel på hur man snabbt kan guida människor från andra länder till arbetslivet kombinerat med god språkundervisning. Centerpartiet ser positivt på ett värdfamiljssystem där svenska medborgare har till uppgift att välkomna människor till vårt land, och fungera som lotsar in i det svenska samhället. Väntetiden måste vara kort, men inte till priset av att individens rättssäkerhet får stå tillbaka.

Alliansregeringens mål är att alla ska ha fått besked om uppehållstillstånd inom 6 månader, men ambitionen är att väntetiderna ska kortas ytterligare under mandatperioden. Hur snabbt väntetiden kan bli och hur aktivt väntetiden blir så är det viktigt att de som kommer till Sverige får ett varmt och välkomnande bemötande. I dag finns det flera brister i flyktingmottagandet. Några som är duktiga på att välkomna och bemöta flyktingar och asylsökande i dag är frivilligorganisationerna. De bör få ett större ansvar för flyktingmottagandet. Många organisationer gör ett ovärderligt arbete i flyktingmottagandet i dag utan att få något betalt för det. Genom att ge den ideella sektorn ökat mandat för

flyktingmottagandet kan värmen för människor som kommer till Sverige öka. Ett starkt civilt samhälle är också grunden för en stark demokrati. Ett ökat samarbete mellan den offentliga, privata och ideella sektorn är nödvändigt för att utveckla vårt samhälle.

Kommunernas ansvar för mottagandet

Centerpartiet är för en generös flyktingpolitik och för att en sådan ska fungera krävs inte bara välfungerande system utan framför allt att alla i samhället tar sitt gemensamma ansvar. Centerpartiet vill se ett decentraliserat flyktingmottagande där alla kommuner tar ett stort ansvar för de människor som kommer till vårt land. Det handlar om att ta till vara människor som har flytt sina länder och som har rätt till skydd här.

Människor som får asyl ska inte ses som en belastning utan som resurser. Med ett varmt mottagande där kommunen tillsammans med det civila samhället och det lokala näringslivet välkomnar och lotsar in människor i samhället kan vi få en god integration i Sverige. Då krävs att alla kommuner tar sitt ansvar.

Centerpartiet är inte för tvingade lagstiftning på kommunerna. Det vore olyckligt av så väl demokratiska skäl som av det faktum att mottagande under tvång aldrig blir så bra som det mottagande som sker av fri vilja och med ett stöd hos lokala politiker. Det blir ett mer jämt mottagande över landet om alla kommuner känner sitt solidariska ansvar.

Centerpartiet ute i kommunerna kommer att agera för ett generöst flyktingmottagande, särskilt när det gäller de ensamkommande barnen. I juli 2006 trädde en nyordning i kraft om ansvaret för de ensamkommande flyktingbarnen. Kommuner som sluter avtal med Migrationsverket har nu det övergripande ansvaret för ensamkommande barns boende och omsorg. Många var positiva till förändringen eftersom Migrationsverket misslyckats med uppdraget tidigare. Tyvärr har få kommuner velat ta emot ensamkommande barn. Regeringen har givit ökade ekonomiska resurser för att kommunerna ska kunna ta emot barnen och tillgodose de behovs som finns. Vår förhoppning är att det leder till att fler kommuner tar emot ensamkommande barn. Stat och kommun har ett gemensamt ansvar för detta. Centerpartiet har ett stort ansvar att agera som föregångare när det gäller mottagande av asylsökande barn och vuxna ute i våra kommuner.

Centerpartiet vill:

- Att den ideella sektorn ges ökat ansvar för flyktingmottagandet och får goda ekonomiska förutsättningar för detta. Migrationsverket ska i huvudsak ansvara för den juridiska prövningen och myndighetsansvar i utlänningsfrågor. Kommunerna har det övergripande ansvaret för att besluta om hur många människor man kan ta emot. Centerpartiet i kommunerna har en viktig uppgift att agera som föregångare på detta område.
- Att anhöriginvandring på sikt inte ska begränsas till kärnfamiljen, utan till dem man ingår hushållsgemenskap med, familjer ser olika ut i olika länder och i olika kulturer. Anhöriginvandring utanför hushållsgemenskapen ska kopplas till ett försörjningsansvar för de anhöriga som kommer hit i de fall de anhöriga inte kan försörja sig själv.
- Att förvarstagandet ska begränsas och endast ske i undantagsfall. De personer som får avvisningsbeslut ska i största möjliga mån anmäla sig hos polisen regelbundet istället för att sättas bakom lås och bom i förvar.
- Att samarbete upprättas mellan kommun, det lokala näringslivet, Migrationsverket och den ideella sektorn för att åstadkomma arbete, praktik, individualiserad språkundervisning och en meningsfull tid för asylsökande och för att lotsa in dem som har fått uppehållstillstånd i arbetslivet. Centerpartiet har en viktig uppgift att i kommunerna agera som föregångare på detta område.
- Att höja kvalitén på SFI med fokus på snabb arbetsmarknadsanpassning.
- Att asylsökande familjer med barn oavsett ålder har rätt till barnomsorg, för att underlätta möjligheten till SFI undervisning och kommande integration.
- Att insatser för validering och möjligheter till kompletteringar ska förbättras.
- Att asylsökande och flyktingar ska få arbetstillstånd från första dagen.
- Att centerpartiet i kommunerna agerar som goda företrädare i mottagandet av asylsökande och flyktingar.

Barn till asylsökande

Barn kan fara väldigt illa vid flykt från sitt hemland och i väntan på besked om uppehållstillstånd i det nya landet. Föräldrarna mår ofta dåligt och kan därför brista i sitt föräldraskap. Barn till föräldrar som gömmer sig i Sverige får växa upp i en gömd tillvaro, många av dem har aldrig lekt i frihet. Ensamkommande barn försvinner fortfarande från

flyktingförläggningar och fortfarande blir flyktingbarn apatiska. Asylprocessen i Sverige har alltjämt brister i tillämpandet av barnperspektivet. Asylsökande barns rättigheter uppfylls inte, varken enligt barnkonventionen eller enligt socialtjänstlagens krav. Det kan också riktas kritik mot hur bedömning av barnärenden och barns medborgarskapsprövning sker. Barns rättigheter ska garanteras och barns asylärenden ska prövas skyndsamt och grundligt baserat på principen om barnets bästa.

Under tiden asylsökande väntar på besked om uppehållstillstånd och under tiden som människor lever under jorden i Sverige blir de föräldrar och föder barn. För många barn är hemlandet främmande och verkligheten i Sverige är det enda man känner till. Det är oacceptabelt att barn i Sverige kan bli utan medborgarskap i många år. Systemet måste förbättras och här ska även principen om medborgarskap efter födelseort undersökas.

Centerpartiet vill:

- Att beslutsprocessen rörande asylärenden och medborgarskapsärenden för barn skyndsamt förbättras och förs enligt barnkonventionen. Att principen om medborgarskap efter födelseort ska utredas.

EN GEMENSAM FLYKTINGPOLITIK I EUROPA

Centerpartiet ser positivt på en gemensam flyktingpolitik i Europa där alla länder tar ett solidariskt ansvar och känner solidaritet för människor som tvingas fly sina hemländer. Ett europeiskt samarbete kring flyktingfrågorna är nödvändigt för att Europa gemensamt ska kunna uppfylla sitt humanitära ansvar, men också för att vi gemensamt ska kunna bekämpa den omfattande människosmugglingen. Att alla länder i Europa, och i världen, tar sitt ansvar för flyktingar är centralt. Centerpartiet anser att det behövs ökad solidaritet där länder som aktivt deltar i krigsdrabbade konflikter tar ett stort ansvar för flyktingar från det krigsdrabbade området. Det borde vara en självklarhet.

Den generella synen på asylsökande och flyktingar i EU är ofta problemfokuserad.

För många människor som flyr sitt land är det svårt att ens komma innanför EU:s gränser, och det är ett stort problem att det inte finns någon legal väg in i Europa. Därför är det oerhört viktigt att Sverige är pådrivande för att ett generöst och humant synsätt införlivas i

den europeiska flyktingpolitiken med fokus på att bevara varje individs rätt att söka asyl. Alliansregeringen är överens om att Sverige ska värna rätten till asyl, och att Sverige ska motverka den utveckling vi ser i Europa mot mer av stängda gränser.

Frontex, EU:s byrå för gränskontroll, har inga egna gränsvakter eller patrullbåtar utan är beroende av vad medlemsstaterna ställer till förfogande. För Centerpartiet är det viktigt att Sverige verkar för humanitet och mänsklighet i Frontexsamarbetet.

Centerpartiet vill:

- Att Sverige är en pådrivande kraft i EU för en öppen och human flyktingpolitik där vi underlättar för människor att ta sig till Europa lagligt.
- Att Sverige i Frontexsamarbetet verkar för att få in ett varmt mänskligt bemötande, humanitära insatser, psykolog och traumahjälp istället för att fokusera på militära styrkor och bidragandet till ett fort Europa.
- Att Centerpartiet verkar för ett jämnare flyktingmottagande i EU och att alla medlemsländer tar ett solidariskt ansvar.
- Att Sverige internationellt verkar för ett ökat ansvarstagande för flyktingmottagande i de länder som aktivt deltagit i den aktuella konflikten.

INTEGRATION

Att människor från olika delar av världen har kommit till vårt land har lämnat ovärderliga bidrag till vårt samhälles sociala, ekonomiska och kulturella dynamik. Centerpartiet vill ha en politik för öppenhet och integration och bryta den förra regeringens misslyckade integrationspolitik som kraftigt förstärkte utanförskapet i Sverige. Alla människor som har flyttat eller kommer att flytta till vårt land måste ges möjlighet att komma till sin rätt och fullt ut bidra till ett bättre samhälle. Arbete är nyckeln till integration. När människor har ett arbete kan de ta makten över sina egna liv och får kontakter med andra på ett naturligt sätt. Därför är det oerhört viktigt att människor lotsas in på arbetsmarknaden under den första tiden i Sverige. Det är vad integrationspolitik handlar om. Om man kommer i arbete eller studier omgående efter ankomst till Sverige är möjligheterna till en god integration

stora. En god språkundervisning i svenska är central och inslag av modersmålspråket kan underlätta den svenska språkinläringen. Kommunerna är skyldiga att anordna modersmålsundervisning för alla elever som har ett annat språk än svenska som dagligt umgängesspråk i hemmet. Undervisning behöver dock inte anordnas om lämplig lärare inte finns eller om antalet elever i en undervisningsgrupp understiger fem. För att möjliggöra för fler invandrare att få tillgång till modersmålsundervisning vill vi att gränsen på fem elever för en undervisningsklass tas bort. För skolelever med annat modersmål än svenska är ämnet "svenska som andraspråk" en bra möjlighet att underlätta för elever med utländsk bakgrund.

Genom en tidig arbetslinje för dem som kommer till Sverige behövs inte någon integrationspolitik. Den reguljära arbetsmarknadspolitiken och näringspolitiken gäller för alla, oavsett om du är från Somalia eller från Karlskrona. Därför är den första tiden i Sverige central. Alliansregeringen har därför flera insatser för att få in ett tidigt jobbfokus för nyanlända invandrare genom bl.a. nystartsjobb och instegsjobb.

Dessvärre har vi en hög arbetslöshet bland människor med utländsk bakgrund i Sverige idag, sysselsättningsgraden bland inrikes födda är cirka 80 procent medan den är strax över 60 procent för utrikesfödda (SCB april 2007). Integrationen mellan olika människor i vårt land fungerar dåligt. Alla har inte lika tillgång till arbete, bostäder och makt. Det beror dels på att vi har haft system i många år som har motverkat arbetslinjen, inte minst har insatserna för arbete för människor som har kommit hit från andra länder varit undermålig. En annan avgörande faktor för hög arbetslöshet för många människor med invandrarbakgrund är den utbredda diskriminering som finns i samhället.

Det finns ett flertal studier och iakttagelser som visar att människor med invandrarbakgrund har sämre möjligheter att få ett arbete efter sin kompetens, och sämre möjligheter att få en dräglig bostadsmiljö än vad människor med etnisk svensk bakgrund har. Det är inte acceptabelt. Men lösningen står inte att finna i den förra s-regeringens lösningar – t.ex. storstadssatsningar, kortsiktiga integrationsprojekt och integrationsverk. Lösningen finns i att fler jobb skapas och att det måste bli enklare och billigare att anställa och, framför allt, genom att gå hårt åt den diskriminering vi ser i vårt samhälle idag. Förslag som främjar arbetslinjen finns i jobb & företagsprogrammet, steg 2. Genom att arbeta mot diskriminering och för fler och bättre jobb är vi övertygade om att den misslyckade integrationen i Sverige kan vändas. Centerpartiet och de övriga partierna i den borgerliga

alliansregeringen sjösatte nystartsjobben i januari 2007, nystartsjobben har bidragit till att fler människor med invandrarbakgrund har fått arbete. Det finns också många goda exempel på platser i Sverige där integrationen har fungerat väl. I Värnamo har runt tjugo procent invandrarbakgrund men arbetslösheten är väldigt låg, cirka två procent. Det är de goda exemplen som vi måste lära av och sprida. Det finns massor kvar att göra för att vi ska få ett Sverige där man behandlas lika oavsett hudfärg eller ursprung. Allt kan inte lösas genom arbete. Krafttag måste tas mot diskrimineringen.

Diskriminering

Centerpartiet står upp för människors lika rätt och värde. Ingen ska bli diskriminerad. På stämman 2005 lade Centerpartiet fram flera förslag mot diskriminering i det jobbprogram som då antogs, några av dem avser alliansregeringen föreslå under mandatperioden. Bl.a. att de olika diskrimineringslagarna samordnas till en gemensam lagstiftning samt att Jämo, HO, DO och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning slås samman till en myndighet. Alliansregeringen kommer även att genomföra och utvärdera ett försök med avidentifierade ansökningar under 2007 vid ett antal myndigheter. Centerpartiet anser att det ska bli enklare för individen att få rätt i domstol vid diskrimineringsmål, därför

Det finns en utbredd diskriminering i samhället idag och det finns mycket kvar att göra för att komma åt diskrimineringen, framför allt när det gäller möjlighet att lägga fram bevis, finns positiva föregångare och när det gäller krav vid offentlig upphandling. Idag är det mycket svårt för den som blivit diskriminerad att få rätt i domstol. Genom att öka möjligheterna att lägga fram bevis kan möjligheterna för den diskriminerade att få rätt bli större, ett sätt att göra detta är genom modellen som kallas ”Praktikprovning” (”Situation Testing”). Modellen är internationellt erkänd och används i flera länder med positiva resultat t.ex. i USA och Kanada. Praktikprovning innebär att den myndighet/företag/arbetsgivare som misstänks för diskriminering utsätts för ett test där personer med likvärdiga meriter, exempelvis ålder, utbildning, inkomst, kvalifikationer etc., men med olika etnisk bakgrund utsätts för en likadan situation för att bedöma om man diskrimineras p.g.a. sin etnicitet. Detta kan underlätta framtagandet av bevis mot den diskriminerande aktören (t.ex. krog, arbetsgivare, myndighet eller bostadsbolag). Redan idag är fri bevisprovning tillåtet, vilket innebär att privatpersoner och organisationer kan filma och fotografera utan tillstånd. Testet är inte integritetskränkande då det inte är någon

enskild individ som testas, snarare hur olika personer agerar i sin yrkesroll i ett företag, vid en myndighet eller på en krog.

Alla arbetsgivare måste bli bättre på att rekrytera människor som representerar befolkningen och den mångfald vi har i vårt land. Men stat, kommun och landsting har ett särskilt ansvar som förebilder i sin roll som arbetsgivare, inte minst när det gäller rekrytering av människor med annan bakgrund än traditionellt etnisk svensk eller genom att arbeta aktivt mot diskriminering. Varje år uppgår den offentliga sektorns inköp från företag till cirka 400 miljarder kronor. En enorm summa som medför ansvar och möjligheter. Ansvaret ligger i att säkra att skattemedlen används på effektivast möjliga sätt, samtidigt som krav ställs för att garantera att önskvärda resultat nås. Samhället har mycket att vinna på att andra krav än enbart ekonomiska ställs vid upphandlingar. Till exempel att diskriminering inte ska förekomma på den svenska arbetsmarknaden.

Den offentliga sektorn har ett stort ansvar att säkerställa att företag som handlar med den offentliga sektorn inte diskriminerar. Flera kommuner har inlett försök med antidiskrimineringsklausuler vid kommunal upphandling. Det innebär att företaget redan vid upphandlingens början förbinder sig att följa diskrimineringslagstiftningen. NOU, nämnden för offentlig upphandling, har även tagit fram allmänna råd om antidiskrimineringsvillkor som bör användas vid all offentlig upphandling. Om offentliga sektorn är en god förebild i arbetet mot diskriminering kan det bidra till att diskrimineringen minskar. Det i sin tur kan bidra till att diskrimineringen minskar. Den offentliga sektorn bör vara en förebild och därför arbeta aktivt i arbetet mot diskriminering. (Motion 501)

Det aktiva mångfaldsarbetet får inte stanna vid en mångfaldspolicy på ett papper, utan ska bestå av konkreta och mätbara mål. Mätbarheten kan göras genom mångfaldsklausuler. Ett aktivt mångfaldsarbete används idag vid offentliga upphandlingar i bl.a. Kanada och har visat sig vara väldigt positiva. Företag som inte lever upp till de ställda kraven eller som inte efterlever de uppsatta målen riskerar vite eller hävning av kontrakt. Precis som vi ställer krav på miljöarbete borde mångfaldsarbetet vara lika eftersträvansvärt. Kravet på ett aktivt mångfaldsarbete ska givetvis stå i proportion till värdet av kontraktet och även ta hänsyn till företagets storlek.

Centerpartiet vill:

- Att praktikprovning införs som en metod för att komma åt den utbredda diskrimineringen. Det är viktigt att praktikprovning sköts professionellt. Antidiskrimineringsbyråerna skulle kunna vara lämpliga aktörer för att administrera dessa typer av tester.
- Att anti-diskriminerings och mångfaldsklausuler införs vid all offentlig upphandling. Dessa måste ha en proportionalitetsprincip och ta hänsyn till ett företags storlek, personaltäthet och upphandlingens omfattning. Vi kan inte kräva mångfaldsklausuler av ett företag som har få anställda, begränsad verksamhet eller vid mindre upphandlingar. Vid större upphandlingar ska klausulerna dock vara obligatoriska.
- Att stat, kommuner och landsting tar ett särskilt ansvar som förebilder i sin roll som arbetsgivare.
- Att gränsen på fem elever slopas för modersmålsundervisning.

Segregation

Segregation diskuteras ofta när integrationsfrågorna aktualiseras. Trångbodda förorter i storstädernas centrum med hög andel invandrare målas upp som gigantiska problem med stort utanförskap. Men segregation råder också i välbeställda medelklassorter där det endast bor välbeställda människor med etnisk svensk bakgrund. Dock är inte utanförskapet lika stort i dessa orter. Att begränsa nyinvandringen till endast vissa delar av landet begränsar individens rätt att själv välja boendeform eller bostadsort, vilket Centerpartiet vill komma bort ifrån. För Centerpartiet är individens valmöjlighet central, även när det gäller asylsökandes val av bostad. Det är dock viktigt att flyktingmottagandet decentraliseras och sprids över landet, och inte som idag där det koncentreras kring storstadsregionerna. I flera storstads och förortsområden finns problem med trångboddhet som det centraliserade flyktingmottagande delvis har bidragit till. Centerpartiet vill därför initiera en översyn av EBO-lagstiftningen.

Fortfarande brister informationen till asylsökande om var det finns bostäder och arbete, samtidigt som många asylsökande slussas in i ett passivt bidragsberoende och arbetslöshet. Det behövs därför kraftfulla och tydliga informationssatsningar om var det finns möjligheter till arbete och bostad för nyanlända, samtidigt som vi måste underlätta för asylsökande att arbeta. Möjligheten till egenförsörjning ska alltid uppmuntras. Ett positivt

föredöme är Ragunda kommun som har goda förutsättningar till jobb och bostäder och som informerar och bjuder in arbetsökande från Göteborgs förorter till sin kommun.

Regeringen har också skapat tydliga incitament åt kommunerna för insatser som påskyndar etableringen av flyktingar på arbetsmarknaden. Regeringen avser också undersöka möjligheterna att inrätta en stimulanssättning även för individen så att arbetsmarknadsinträdet ska ske snabbare. Med tidig etablering på arbetsmarknaden kan utanförskap förhindras. Satsningar där man ger morötter och incitament till eget arbete och egna bostäder vill Centerpartiet se mer av. (Motion 502)

Centerpartiet vill:

- Att människor, oavsett bakgrund, själv ska få välja bostadsort. Information till människor som kommer till Sverige om var det finns jobb och bostäder måste bli bättre och insatser och incitament till egenförsörjning ska alltid uppmuntras, exempelvis ekonomiska.
- Att en översyn av EBO-lagstiftningen, dess tillämpning och följder ska initieras.

Riksstämman beslutade:

- att anta ovanstående politiska punkter
- att lägga partistyrelsens ovanstående text till handlingarna
- att motionerna 501-502 anses besvarade